

केन्द्रीयविद्यालयएन. डी. ए. पुणे
अर्धवार्षिकपरीक्षा २०१८-२०१९

कक्षा-षष्ठी

विषय-संस्कृत

अंक८०

छात्रस्यनाम.....

कक्षा..... वर्ग.....समय-होरात्रयम्

अनुक्रमांकहस्ताक्षर.....

(खण्डः'क' अपठित-अवबोधनम्) ५ अंक

प्रश्न१. अधोलिखितगद्यांशपठित्वाप्रश्नान् उत्तरत ५

प्रातः कालअतिसुखकरः भवति | खगाः मधुरंकुजन्ति |

उद्यानेषुपुष्पाणिविकसन्ति | पवनः सुगन्धः शुद्धः चअस्ति | जनाः

भ्रमणायव्यायामायवागच्छन्ति | प्रातः सर्वेजनाः स्व-स्वकार्यम्उल्लासेनकुर्वन्ति |

परमअलसाः सुप्ताः सन्ति | छात्राः प्रसन्नमुखेनविद्यालयम्पठनायगच्छन्ति |

सर्वेनवजीवनम्अनुभवन्ति |

१) एकपदेनउत्तरत

१) प्रातःकालः कीदृशः भवति ?

(क) सुखकरः (ख) दुःखकर (ग) अतिसुखकरः.....

२) केमधुरंकुजन्ति ?

(क) विहगाः ख) खगाः ग) पक्षिणः.....

२) पूर्णवाक्येनउत्तरत

(क) छात्राः प्रातः कुत्रगच्छन्ति?

३) विलोमपदंलिखत

१) अलसाः..... २) शुद्धः.....

प्रश्न ४] वर्णसंयोजनं कुरुत

५

(१) प् + अ + र् + ण् + अ + म् =

(२) घ् + अ + ट् + इ + क् + आ =

(३) ध् + आ + व् + अ + अः =

(४) व् + ऋ + द् + ध् + आ =

(५) प् + उ + र् + आ + ण् + आ + न् + इ =

प्रश्न ५] वर्णविच्छेदं कुरुत

५

(१) पुस्तकम् =

(२) छुरिका =

(३) बालकः =

(४) मयूराः =

(५) चषकः =

प्रश्न ६] मंजूषात् उचितपदं चित्वा लिखत

५

(कूजतः, पतति, गर्जतः, फलन्ति, पश्यन्ति)

(क) वृक्षाः =

(ख) चटके =

(ग) सिंहौ =

(घ) जनाः =

(ङ) नारिकेलम् =

प्रश्न ७] निर्देशनानुसारं परिवर्तनं कुरुत

५

यथा अहं क्रीडामि (बहुवचने)

वयं क्रीडामः ।

- (क) तौपठत : | (बहुवचने)
- (ख) युवा म्लिखथः | (बहुवचने)
- (ग) अहंगच्छामि | (बहुवचने)
- (घ) तवगृहम् | (द्विवचने)
- (ङ) वयमृत्यामः | (एकवचने)

प्रश्न 8] अधोलेखितेषु वाक्येषु कर्तृपदानि चित्वा लिखित

५

- (क) पयोदर्पणेवृक्षाः स्वप्रतिबिंबं पश्यन्ति।
- (ख) कृषकः अन्नानि उत्पादयति।
- (ग) विहगाः वृक्षेषु कूजन्ति |
- (घ) सरोवरे मत्स्याः सन्ति |
- (ङ) मृगाः चरन्ति |

प्रश्न ९] उचितेन पदेन रिक्तस्थानानि पूरयत

५

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
यथामयूरः	मयूरौ	मयूराः
गजः	
बालकः	बालकाः
यथा अश्वाय	अश्वभ्याम्	अश्वेभ्यः
.....	शुकाभ्याम्

प्रश्न १०] उचितेन पदेन रिक्तस्थानानि पूरयत

५

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
यथा पठति	पठतः	पठन्ति
खादति	
वदति	वदन्ति
.....	लिखतः

(पठितावबोधनं३०अ इक)

प्रश्न १] अधोलिखित गद्यांश पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ५

अग्रिमे दिने बकःभोजनाय शृगालस्य निवासम् अगच्छत्। कुटिलस्वभावः

शृगालः स्थाल्यां बकाय क्षीरोदनम् अयच्छत्। बकम् अवदत् च-

“मित्र!अस्मिन् पात्रे आवाम् अधुना सहैव खादावः। भोजनकाले बकस्य चन्चुः

स्थालीतःभोजनग्रहणे समर्था न अभवत्। अतः बकः केवलं क्षीरोदनम्

अपश्यत्।

(१) एकपदेन उत्तरत

(क) बकस्य मित्रः कः आसीत्?

(ख) स्थालीतः कः भोजनम् न अखादत्?

.....
2 शृगालस्य स्वभावः कीदृशः भवति?

.....
3 'चोंच' इतिपदस्य संस्कृतेन लिखत ।

प्रश्न १२] कोष्ठकात् उचितसर्वनामपदंचित्त्वारिक्तस्थानानि पूरयत ५

(१)पठामि | (वयम् / अहम्)

(२) एतत्पुस्तकम् | (माम् / मम)

(३)गच्छथ | (युवाम् / युयम्)

(४)दूरदर्शनंपश्यामि | (अहम् / त्वम्)

(५).....क्रीडनकानि | (युष्मान् / युष्माकम्)

प्रश्न १३] कोष्ठकात् उचितविभक्तिपदंचित्त्वारिक्तस्थानानि पूरयत ५

यथाशिक्षकः बालकायपुस्तकं ददाति ।

(१) नमः | (शिक्षकाय / शिक्षकम्)

(२) बालः विद्यालयंगच्छति | (पठनाय / पठनेन)

(३) सः..... भिक्षांददति | (भिक्षुकाय / भिक्षुकं)

(४) धनिकः धनंददति | (निर्धनाय / निर्धनम्)

(५) सज्जनाःजीवन्ति । (परोपकारम् / परोपकाराय)

प्रश्न १४] मंजूषातः उचितम् अव्ययपदानि चित्वा लिखत ।

५

(कदा, अद्य, सदा, प्रातः, अधुना)

(क).....रविवासरः अस्ति ।

(ख)..... भ्रमणाय स्वास्थ्याय भवति ।

(ग)..... सत्यं वद ।

(घ) त्वं मातुल गृहंगमिष्यसि

(ङ)..... विज्ञानस्य युगः अस्ति ।

प्रश्न १५] मंजूषातः विलोमपदानि लिखत

३

(मित्रता समर्थः दुःखदम्)

यथा शत्रुः मित्रम्

(क) सुखदम्

(ख) शत्रुता

(ग) असमर्थः

प्रश्न १६] तत्समशब्दान् लिखत ३

यथा सियार शृगालः

(क) बन्दर

(ख) नाक

(ग) बगुला

प्रश्न १७] समुचितपदानि योजयत् ४

१) दीपकः ज्ञानाय

२) वि द्या प्रकाशाय

३) दुग्धम् पर्यटनाय

४) समुद्रतटः पोषणाय